

มุมมอง สิทธิ

HUMAN RIGHTS PERSPECTIVE

ปีที่ 24 ฉบับที่ 11
เดือนพฤศจิกายน 2568

กสม. ชี้การส่ง ชาวอุยกูร์กลับจีน

ขัดต่อหลักการ

ห้ามผลักดันกลับสู่อันตราย

และรัฐบาลไทยติดตามประเมินสถานการณ์

ผู้ที่ถูกส่งกลับอย่างใกล้ชิด

เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน

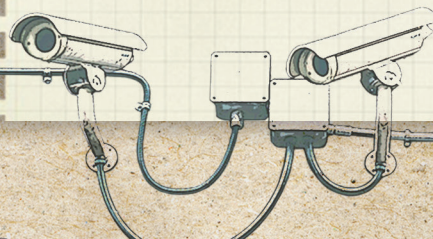

“หลักการห้ามผลักดันกลับ (non-refoulement)”

เป็นหลักการสากลด้านสิทธิมนุษยชนที่กำหนดมิให้ขับไล่ ส่งกลับ ผลักดันกลับหรือส่งบุคคลไปยังอีกรัฐหนึ่ง เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะตกอยู่ภายใต้อันตรายที่จะถูกทรมานหรือเกิดอันตรายต่อชีวิตและเสรีภาพ

หลักการห้ามผลักดันกลับมีสถานะเป็นกฎหมายประเพณีระหว่างประเทศที่บังคับเด็ดขาด และยังเป็นรากฐานของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 อันสอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม

อ่านต่อหน้า 2

1 กสม. ชี้ การส่งชาวอุยกูร์กลับจีน ขัดต่อหลักการห้ามผลักดันกลับสู่อันตราย และรัฐบาลไทยติดตามประเมินสถานการณ์ ผู้ที่ถูกส่งกลับอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน

4 **SAVE คลองมะเดื่อ** ด้านโครงการ ‘อ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ’ กสม. เปรกโครงการ ‘อ่างเก็บน้ำ คลองมะเดื่อ’ นครนายก ทวี้นกระทบ พื้นที่มรดกโลก-วิถีชุมชน ชูเครื่องมือ ‘SEA’ ให้ชาวบ้านในพื้นที่มีส่วนร่วม

6 **วันคนพิการแห่งชาติ 2568** สาระคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เนื่องใน “วันคนพิการแห่งชาติ” ประจำปี 2568

7 **Copilot** ข่าวกิจกรรม กสม.

8 UNHCR เผยค่ายผู้ลี้ภัย อาจอยู่อาศัยไม่ได้ภายในปี 2050 จากวิกฤตสภาพภูมิอากาศ ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ร้องทั้งบุคคลและองค์กรเอกชน จากกรณีที่รัฐบาลไทยสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.) (ผู้ถูกร้องทั้งสาม) ได้ส่งชาวอุยกูร์ 40 คน จากสถานกักตัวคนต่างด้าวของ สตม. กลับจีนเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568

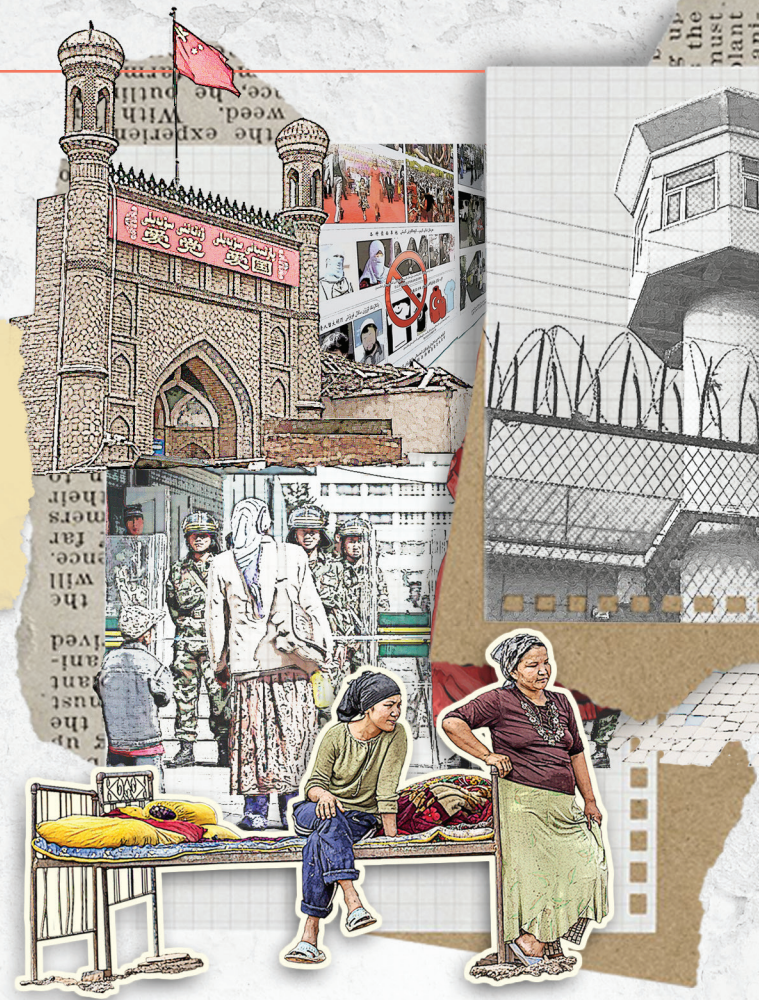
“
กึ่งที่ปรากฏหลักฐานอันเชื่อได้ว่า ชาวอุยกูร์ มีความเสี่ยงสูงที่จะต้องเผชิญกับการทรมาน การบังคับให้สูญหายและการปฏิบัติที่ไร้มนุษยธรรม ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการ ข้ำล่างเผ่าพันธ์ุ
 ”

อย่างไรก็ดี รัฐบาลไทยได้แถลงข่าวการส่งชาวอุยกูร์กลับจีนว่าเป็นไปตามหนังสือทางการทูตอย่างเป็นทางการของจีน และให้คำมั่นรับรองว่าจะไม่ดำเนินคดีชาวอุยกูร์ รวมทั้งจะดูแลและจัดหาอาชีพให้ อีกทั้งการส่งชาวอุยกูร์กลับจีนในครั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ และยืนยันว่าชาวอุยกูร์ทั้ง 40 คน กลับไปด้วยความสมัครใจ ผู้ร้องเห็นว่าผู้ถูกร้องทั้งสามมีพฤติการณ์ปกปิด ซ่อนเร้น โดยไม่เคยแสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ และอาจมีการบังคับส่งกลับโดยชาวอุยกูร์ไม่สมัครใจ จึงขอให้ตรวจสอบ

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง ปรากฏว่า เมื่อปี 2557 ชาวอุยกูร์ได้หลบหนีจากจีนมายังประเทศไทย โดยมีจุดหมายปลายทางคือประเทศตุรกี ต่อมาในปี 2558 ชาวอุยกูร์ 173 คน ถูกส่งไปยังประเทศตุรกี และ 109 คน ถูกส่งกลับจีน เหลือชาวอุยกูร์ 40 คน ถูกกักในสถานกักตัวคนต่างด้าว สตม. (สวนพลู) และอีก 5 คน ซึ่งพยายามหลบหนีออกจากห้องกัก จึงถูกคุมขังในเรือนจำกลางคลองเปรม โดยจะครบกำหนดรับโทษในปี 2572

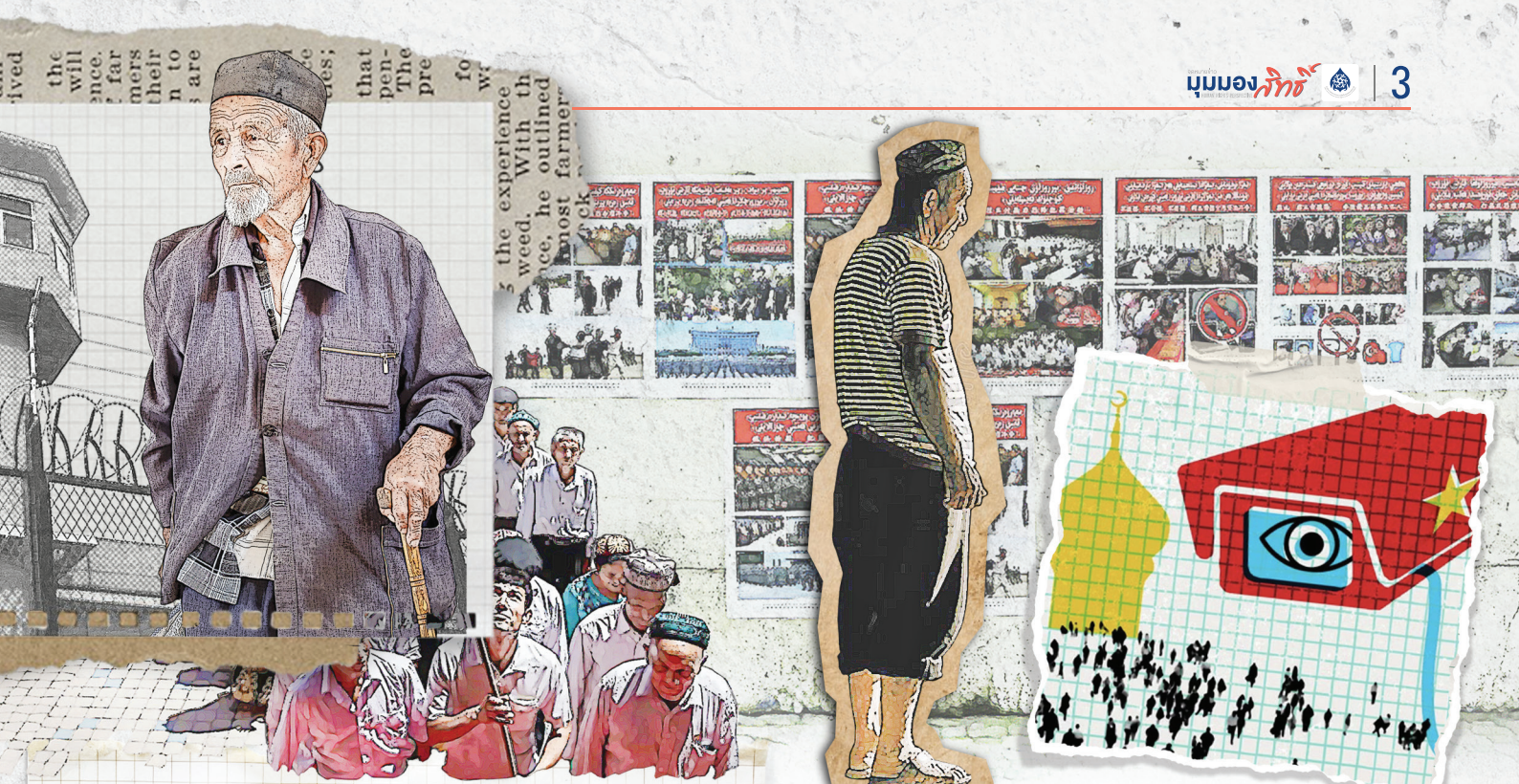
กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า

“
ชาวอุยกูร์ได้รับโทษในความผิดฐานเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายเสร็จสิ้นแล้ว
จึงมีฐานะเป็นเพียงผู้ต้องกัก มิใช่ผู้ต้องหา
 นักโทษ หรือผู้กระทำความผิดกฎหมายไทย อีกทั้งเมื่อมีข้อเท็จจริงปรากฏว่า **ชาวอุยกูร์ยืนยันไม่ประสงค์กลับจีน** เนื่องจาก**เกรงว่าจะได้รับภัยอันตราย** แต่ต้องการเดินทางไปประเทศที่สามแทน จึงถือว่า**ชาวอุยกูร์กลุ่มนี้เป็นผู้แสวงหาที่ลี้ภัย ที่ต้องได้รับการคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชน**
 ”

อย่างไรก็ดี ในการส่งชาวอุยกูร์กลับจีนครั้งนี้ ไม่ปรากฏว่ามีการพิจารณาข้อเท็จจริงและประเมินสถานการณ์อย่างรอบด้าน รวมทั้งรัฐบาลไทยยังไม่อาจให้ความเชื่อมั่นได้ว่าชาวอุยกูร์จะมีความปลอดภัยและไม่ถูกทรมาน แต่ยังคงส่งชาวอุยกูร์กลับจีนโดยพิจารณาเพียงคำรับรองและคำมั่นจากรัฐบาลจีนว่าชาวอุยกูร์จะปลอดภัยและไม่ถูกดำเนินคดีทางกฎหมาย ทั้งรัฐบาลไทยยังไม่เคยแสดงหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับกระบวนการส่งตัวและการให้ความยินยอมกลับจีนโดยสมัครใจของชาวอุยกูร์ การยืนยันว่าชาวอุยกูร์สมัครใจกลับจึงเป็นเพียงการกล่าวอ้างของผู้ถูกร้องทั้งสามฝ่ายเดียว ทั้งนี้มีข้อมูลจากรายงานการประเมินข้อกังวลด้านสิทธิมนุษยชนในเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์จัดทำโดยสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) ระบุว่า เคยมีการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายต่อชาวอุยกูร์ นอกจากนี้กระทรวงการต่างประเทศได้ประเมินสถานการณ์แล้วว่าการส่งตัวกลับสุ่มเสี่ยงที่จะขัดต่อมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ และกระทบต่อภาพลักษณ์ความเชื่อมั่นของไทย

แม้ภายหลัง ผู้ถูกร้องทั้งสามได้มีการเดินทางไปตรวจสอบความเป็นอยู่ของชาวอุยกูร์ แต่ก็ยังเป็นเพียงช่วงระยะเวลาที่สั้นและชั่วคราว ทั้งยังมีข้อจำกัดด้านการสื่อสารและการเดินทาง โดยได้พบชาวอุยกูร์เพียงบางส่วนผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) อีกทั้งการดำเนินการทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลจีน ทำให้ไม่สามารถเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมบริบทในพื้นที่ได้เพียงพอที่จะรับรองได้ว่า ชาวอุยกูร์มีความปลอดภัยและไม่ถูกกระทำทรมาน หรือถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ในชั้นนี้จึงรับฟังได้ว่า กรณีการส่งชาวอุยกูร์กลับจีนของผู้ถูกร้องทั้งสาม เป็นการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ขัดต่อหลักการห้ามผลักดันกลับ (non-refoulement) อนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน และพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้อุบัติสูญหาย พ.ศ. 2565 ทั้งยังขัดต่อความเชื่อมั่นที่ประชาคมระหว่างประเทศมีต่อประเทศไทยที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติประจำปี 2568 - 2570 นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้ากับต่างประเทศ ตลอดจนความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศมุสลิม

2 ให้อำนาจไทย และสภาความมั่นคงแห่งชาติ พิจารณา ทบทวนการส่งกลับผู้ต้องขังชาวอุยกูร์ที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ 5 คน โดยต้องคำนึงถึงหลักการห้ามผลักดันกลับ (non-refoulement) กฎหมายภายในประเทศและอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง การประเมินสถานการณ์อย่างรอบคอบและรอบด้าน ซึ่งรวมถึงการประเมินสถานการณ์ของชาวอุยกูร์ที่ถูกส่งกลับไปแล้ว โดยการส่งกลับต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ รวมทั้งมีหนังสือรับรองจากรัฐบาลจีนอย่างเป็นทางการ ที่สามารถตรวจสอบและเปิดเผยต่อสาธารณชนได้

3 ให้อำนาจความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สทม.) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) คำนึงถึงหลักการห้ามผลักดันกลับ (non-refoulement) ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการส่งคนต่างด้าวออกนอกราชอาณาจักรไปยังประเทศต้นทาง โดยต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ อย่างเคร่งครัด และให้สอดคล้องกับสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี โดยเฉพาะอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมานฯ รวมทั้งพิจารณามาตรการทางเลือกอื่นที่เหมาะสมมากกว่าการกักขังผู้แสวงหาที่ลี้ภัย เช่น มาตรการการประกันตัว การทำงานบริการสังคม การคัดกรองส่งตัวไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม และนำข้อเสนอแนะของสำนักงาน กสม. ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังไปพิจารณาประกอบเพื่อลดความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน

4 ให้อำนาจกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้อุบัติสูญหาย ร่วมกันจัดทำเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรฐานการทำงาน (SOP) หรือแนวทางการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ โดยเฉพาะมาตรา 13 ให้ความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับหน่วยงานผู้ปฏิบัติด้วย

ด้วยเหตุผลข้างต้น กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2568 จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะไปยังผู้ถูกร้องทั้งสามและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสรุปได้ดังนี้

1 ให้อำนาจความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สทม.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงยุติธรรม ร่วมกันติดตามตรวจเยี่ยมชาวอุยกูร์ที่ถูกส่งกลับอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งรายงานผลการติดตามต่อสาธารณะ รวมทั้งให้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) คณะกรรมการสิทธิอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR) ภาคประชาสังคมและสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ เข้าร่วมติดตามทำข่าว เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่โปร่งใส และสร้างความเชื่อมั่นต่อภาพลักษณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ

คืบหน้าโครงการ

'อ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ'

กสม. เปรกโครงการ 'อ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ' นครนายก
หวั่นกระทบพื้นที่มรดกโลก-วิถีชุมชน ชูเครื่องมือ 'SEA' ให้ชาวบ้านในพื้นที่มีส่วนร่วม

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)
แนะ 'กรมชลประทาน' ยกเลิกโครงการก่อสร้าง
อ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ จังหวัดนครนายก
ห่วงรุกพื้นที่มรดกโลก 'ป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่'
สร้างผลกระทบต่อสัตว์ป่าและวิถีชีวิตของชาวบ้านอย่างรุนแรง
สุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน
พร้อมเสนอให้ประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)
โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
เพื่อหากทางแก้ไปปัญหาอย่างยั่งยืน

ชาวบ้านตำบล
'อ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ'

ย้อนกลับไปเมื่อเดือนเมษายน 2566 กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียน
จากชาวบ้านตำบลสาริกา คัดค้านกรมชลประทานที่จะดำเนิน
โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็น
อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำบางปะกง มีความจุที่ระดับ
กักเก็บปกติ 85.17 ล้าน ลบ.ม. โดยมี 3 เหตุผลสำคัญที่นำไปสู่
การร้องเรียนคือ (1) ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการรับฟัง
ความคิดเห็นเพื่อประกอบการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบ
สิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA)
(2) ประชาชนในพื้นที่ไม่ได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าว
(3) ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต พื้นที่ทำกิน ที่อยู่อาศัย ทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

'ผลกระทบมหาศาล'
จากโครงการอ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ

กสม. ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า ประชาชนตำบลสาริกา
ประกอบอาชีพทำสวน ไม่ได้ประสบปัญหาหน้าท่วม ปัญหา
การขาดแคลนน้ำและปัญหาดินเปรี้ยว ส่วนพื้นที่นอกเขตชลประทาน
ประสบปัญหาภัยแล้งน้อย ขณะเดียวกัน หากสร้างอ่างเก็บน้ำ
คลองมะเดื่อ อาจมีพื้นที่ชลประทานทับซ้อนกับเขื่อนขุนด่าน
ปราการชล ซึ่งอยู่ห่างกันเพียง 1.7 กิโลเมตร

ปีที่ 24 ฉบับที่ 11 เดือนพฤศจิกายน 2568

“
การเลือกพื้นที่เพื่อดำเนินโครงการ
'อ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ'
ของกรมชลประทานจึงไม่มีความเหมาะสม
และสุ่มเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน
ซึ่งเนื้อที่โครงการก่อสร้างฯ กว่า 1,850 ไร่
จะก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมหาศาล
”

- อ่างเก็บน้ำที่มีแผน
- 1. อ่างเก็บน้ำคลอง...
- 2. อ่างเก็บน้ำคลอง...
- 3. อ่างเก็บน้ำคลอง...
- 4. อ่างเก็บน้ำคลอง...
- 5. อ่างเก็บน้ำคลอง...
- 6. อ่างเก็บน้ำคลอง...
- 7. อ่างเก็บน้ำคลอง...
- 8. อ่างเก็บน้ำคลอง...
- 9. อ่างเก็บน้ำคลอง...
- 10. อ่างเก็บน้ำคลอง...

**รายงาน EIA
บิดเบือนความจริง - เข้าข่ายละเมิดสิทธิมนุษยชน**

กสม. พบว่า ข้อมูลที่ปรากฏในรายงาน EIA ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงหลายประการ เช่น ประชาชนยกมือคัดค้านโครงการฯ จำนวนมาก แต่รายงาน EIA กลับระบุว่าประชาชนเห็นด้วย ร้อยละ 70 ทั้งยังไม่ปรากฏข้อมูลสำคัญในรายงาน EIA โดยเฉพาะบริเวณที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำมีพันธุ์พืชถึง 208 ชนิด พันธุ์ปลา 23 ชนิด สัตว์ป่าที่สำคัญและมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ ฯลฯ ต่อมาแม้ว่ากรมชลประทานจะได้จัดรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมเมื่อเดือนมิถุนายน 2566 แต่ก็ตาม แต่พื้นที่จัดประชุมก็ไม่เหมาะสม และไม่เอื้ออำนวยต่อกลุ่มประชาชนที่ได้รับผลกระทบทั้ง 49 ครัวเรือน จึงถือได้ว่า การจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อประกอบการจัดทำรายงาน EIA มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กสม. แนะนำเลิกโครงการฯ - ยึดหลัก SEA สากล

กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2568 มีมติเห็นควรให้มีข้อเสนอแนะดังนี้

1 ยกเลิกโครงการฯ: ให้กรมชลประทานยกเลิกโครงการอ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ รวมถึงแผนการก่อสร้างเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำที่จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ

2 ปร:เื้อน SEA: ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทารือร่วมกับคณะกรรมการมรดกโลก และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (IUCN) เพื่อกำหนดกรอบการศึกษา และขอบเขตการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) พื้นที่ลุ่มน้ำและแหล่งมรดกโลก กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ พร้อมเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วมด้วย

รุกพื้นที่ชาวบ้าน

กระทบต่อกีดดินของประชาชนกว่า 1,100 ไร่
พื้นที่การเกษตรกว่า 540 ไร่
ที่อยู่อาศัย 49 ครัวเรือน ต้องโยกย้ายออกจากพื้นที่
และสิ่งปลูกสร้างกว่า 340 รายการ

รุกพื้นที่มรดกโลก

กระทบต่อเขตป่าคุ้มครองน้ำตกสาริกา
ประมาณ 500 ไร่ และเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์
ของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่
ประมาณ 1,116 ไร่

รุกพื้นที่ช้างป่า

กระทบต่อพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A
ที่มีระบบนิเวศอุดมสมบูรณ์
และมีช้างป่าหลายโขลงอาศัยอยู่
ทำให้ปัญหา **ช้างป่ารุกพื้นที่ชุมชนรุนแรงยิ่งขึ้น**

สารคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เนื่องใน “วันคนพิการแห่งชาติ” ประจำปี 2568

ปี 2568 ประเทศไทยมีคนพิการกว่า 2.28 ล้านคน คิดเป็น ร้อยละ 3.45 ของประชากรทั้งหมด โดยแบ่งเป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวมากที่สุด ร้อยละ 52.26 คนพิการทางการได้ยิน ร้อยละ 19.27 และคนพิการทางการเห็น ร้อยละ 7.54

จากเหตุการณ์แผ่นดินไหว เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2568 และสถานการณ์ภัยพิบัติธรรมชาติในรูปแบบอื่น ๆ ทั้งน้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำป่า และการกักตุนเชื้อไวรัส พบว่า

**คนพิการ เป็นกลุ่มที่ประสบปัญหาในการรับมือกับภัยพิบัติ
และได้รับผลกระทบมากที่สุด เนื่องจากรัฐขาดการเตรียมความพร้อม
และระบบแจ้งเตือนที่เหมาะสมกับเงื่อนไขทางกายภาพของคนพิการ**

เช่น คนพิการทางการเห็นและได้ยินไม่สามารถรับรู้ถึงเหตุการณ์แผ่นดินไหวหรือน้ำป่าไหลหลากได้อย่างชัดเจนและในทันที ทำให้ไม่แน่ใจว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น และคนพิการทุกรูปแบบยังมีอุปสรรคในการอพยพออกจากอาคารสูงหรือพื้นที่ประสบภัยพิบัติ เนื่องจากขาดการฝึกซ้อมและไม่มีอุปกรณ์ช่วยเหลือที่เหมาะสมเพียงพอ

คนพิการยังประสบปัญหาและข้อจำกัดเดิมเกี่ยวกับการเข้าถึงบริการสาธารณะและสิ่งอำนวยความสะดวก ประสบปัญหาในการเข้าถึงเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งมีอุปสรรคในการประกอบอาชีพ คนพิการทางการเห็นยังไม่สามารถจองรถแท็กซี่ในแอปพลิเคชันของรัฐได้ด้วยตนเอง คนพิการทางการได้ยินยังยากที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย เนื่องจากขาดแคลนบริการล่ามภาษามือในหน่วยงานภาครัฐ ประกอบกับเมื่อศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารแห่งประเทศไทย (TTRS) หรือ ศูนย์บริการล่ามภาษามือทางไกลต้องปิดให้บริการลงเพราะไม่ได้รับงบประมาณจากรัฐ คนพิการทางการได้ยินจึงได้รับผลกระทบต่อการดำรงชีวิตมากขึ้น ปัญหาเหล่านี้สะท้อนว่าคนพิการในประเทศไทยยังมีอุปสรรคในการเข้าถึงสิทธิและโอกาสอันไม่สอดคล้อง และเป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities - CRPD) ที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม

เนื่องในโอกาสวัน “คนพิการแห่งชาติ” ประจำปี 2568 ซึ่งในปีนี้ ตรงกับวันเสาร์ที่ 8 พฤศจิกายน กสม. ขอให้รัฐบาลดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาสิทธิและโอกาสด้านต่าง ๆ ของคนพิการ ส่งเสริมศักยภาพของคนพิการในการดำรงชีวิตและการรับมือกับสถานการณ์เสี่ยง เช่น ปรับปรุงสถานที่สาธารณะ เพื่อรองรับการใช้งานแบบอารยสถาปัตยกรรม (universal design) ซึ่งเหมาะสมกับคนพิการและผู้สูงอายุ จัดทำระบบการเตือนภัยและแผนการรับมือกับภัยพิบัติที่เหมาะสมสำหรับคนพิการทุกรูปแบบ และสนับสนุนให้มีล่ามภาษามือหรือระบบที่อำนวยความสะดวกในการสื่อสารที่ปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนคนพิการมีความมั่นคงปลอดภัยในการใช้ชีวิตและอยู่ร่วมกับทุกคนได้อย่างมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
6 พฤศจิกายน 2568

ข่าวกิจกรรมกลุ่ม

กสม. ศึกษาคุณภาพแนวทางการดำเนินงานด้าน Responsible AI ณ บริษัท ไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย) วันที่ 5 พฤศจิกายน 2568 **ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี** และ **นายอัสนัต กัยหลักสิทธิ์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วย **นางสาวหรรษา หอมหวล** เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าพบกับผู้แทนบริษัท ไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย) เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินธุรกิจระบบปัญญาประดิษฐ์อย่างมีความรับผิดชอบต่อ (Responsible AI) ในการประเมิน ป้องกัน และบรรเทาผลกระทบจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ต่อสิทธิมนุษยชน รวมถึงหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทของประเทศไทย ณ บริษัท ไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย) ตึก One Bangkok Tower ถนนวิทญ์ กรุงเทพมหานคร

กสม. ร่วมประชุม SEANF นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิฯ ณ กรุงจาการ์ตา วันที่ 18 – 20 พฤศจิกายน 2568 ที่กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย **นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ **นางสาวสุกัฎรา นาคะผิว** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วย **นางสาวหรรษา หอมหวล** เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ **นายภาณุวัฒน์ กองสุข** รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุมประจำปีกรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEANF) ครั้งที่ 22 โดยได้นำเสนอพัฒนาการและภารกิจสำคัญของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในช่วงที่ผ่านมา พร้อมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนกับการดำเนินกิจกรรมของบริษัทเทคโนโลยี รวมถึงปัญญาประดิษฐ์และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ประชาชนทางกฎหมาย วันที่ 11 พฤศจิกายน 2568 **นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช** หารือร่วมกับ **ดร.สุพลา คงเจียง** นายกสภาทนายความ สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์ และคณะ โดยได้แลกเปลี่ยนสถานการณ์ และข้อท้าทายในการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนตลอดจนการพัฒนาความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายให้ประชาชนเข้าถึงทนายความและได้รับคำปรึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ณ สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

กสม. ประชุมรับฟังสถานการณ์เด็กโยกย้ายถิ่นฐานในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก วันที่ 19 พฤศจิกายน 2568 **ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประชุมรับฟังสถานการณ์เด็กโยกย้ายถิ่นฐานในพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อขับเคลื่อนข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กให้เกิดผลเป็นรูปธรรมเชิงพื้นที่ โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานสาธารณสุขระดับพื้นที่ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมทั้งองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กและผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ร่วมให้ข้อมูลสถานการณ์เด็กโยกย้ายถิ่นฐานตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก ณ มูลนิธิช่วยไร้พรมแดน อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

UNHCR เผยค่ายผู้ลี้ภัย อาจอยู่อาศัยไม่ได้ ภายในปี 2050 จากวิกฤตสภาพภูมิอากาศ ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น

10 พฤศจิกายน 2568 สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) เปิดเผยแพร่รายงาน “No Escape II – The way forward Bringing climate solutions to the frontlines of displacement and conflict” ระบุว่า มีผู้คนถึง 117 ล้านคน ที่ต้องหนีออกจากบ้านเกิดเพราะสงคราม ความรุนแรง และการถูกข่มเหง ขณะเดียวกันยังต้องเผชิญปัญหา วิกฤตสภาพภูมิอากาศที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ไม่ว่าจะป็น น้ำท่วมใหญ่ ความร้อนสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในหลายพื้นที่และการขาดแคลนน้ำในหลายประเทศของทวีปแอฟริกา

UNHCR เตือนว่า ระบบช่วยเหลือเบื้องต้นสำหรับผู้ลี้ภัยทั่วโลกขณะนี้อยู่ในภาวะตึงเครียด

โดยภายในปี 2050 ค่ายผู้ลี้ภัยที่ร้อนที่สุดอาจต้องเผชิญกับความร้อนสูงสุดเกือบ 200 วันต่อปี ซึ่งมีความเสี่ยงอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพและการอยู่รอด

รายงานของ UNHCR ชี้ให้เห็นว่า **3 ใน 4 ของผู้ที่ถูกบังคับให้หนีออกจากบ้าน ขณะนี้อาศัยอยู่ในประเทศที่กำลังเผชิญภัยคุกคามจากสภาพภูมิอากาศในระดับสูงถึงสูงสุด** สภาพอากาศที่รุนแรงทำให้ผู้คนตกอยู่ในอันตรายมากขึ้น เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ทำลายที่อยู่อาศัยและอาชีพ และบังคับให้ครอบครัวต่าง ๆ ซึ่งหลายคนพึ่งหนีจากความรุนแรงมาต้องอพยพหนีไปอีกครั้ง นับเป็นความยากลำบากและความหายนะที่ต้องเผชิญซ้ำ และผู้คนเหล่านี้เป็นกลุ่มเสี่ยงที่ได้ผลกระทบหนักที่สุดแต่กลับมีทรัพยากรน้อยที่สุดในการฟื้นตัว

สถานการณ์นี้ทำให้การเข้าถึงอาหาร น้ำ และรายได้ลดลง นอกจากนี้ ระบบการเงินด้านสภาพภูมิอากาศที่ไม่เป็นธรรมทำให้ผู้คนหลายล้านคนไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยประเทศที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งและเป็นที่พำนักของผู้ลี้ภัยได้รับเงินทุนด้านสภาพภูมิอากาศเพียง 1 ใน 4 ของจำนวนเงินที่ที่ต้องการ ขณะที่เงินทุนสภาพภูมิอากาศส่วนใหญ่ของโลกไม่ไปถึงชุมชนผู้พลัดถิ่น UNHCR จึงมีข้อเสนอแนะให้มีการลงทุนในพื้นที่ที่ผู้คนมีความเสี่ยงมากที่สุด เพื่อป้องกันการพลัดถิ่นเพิ่มเติมซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ที่มา : UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS OFFICE OF THE HIGH COMMISSIONER

จัดทำและเผยแพร่โดย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7
120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ : 0 - 2141 - 3800 โทรสาร : 3900
: 0 - 2141 - 3913 โทรสาร : 3919
สายด่วนร้องเรียน : 1377
ร้องเรียน : help@nhrc.or.th
เว็บไซต์ : www.nhrc.or.th

ขอความกรุณา
ตอบแบบประเมินออนไลน์

